

Ervaringen van leerkrachten met afstandsonderwijs tijdens de COVID-19 pandemie: een verkennend kwalitatief onderzoek in middelbaar en hoger onderwijs in de Maas-Rijn Euregio

Drs. A. Vervoort, Dr. Prof. K. Struyven, Dr. W. Schouteden & Dr. M. Gielen

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

Interreg
Euregio Meuse-Rhine
European Regional Development Fund

Aanleiding

Maart 2020

COVID-19 en
afstandsonderwijs

- Onderwijs **moet** digitaal
- Digitale kloof
- Kwetsbare jongeren zwaar getroffen

Maart 2021

Oprichting Skills4You project

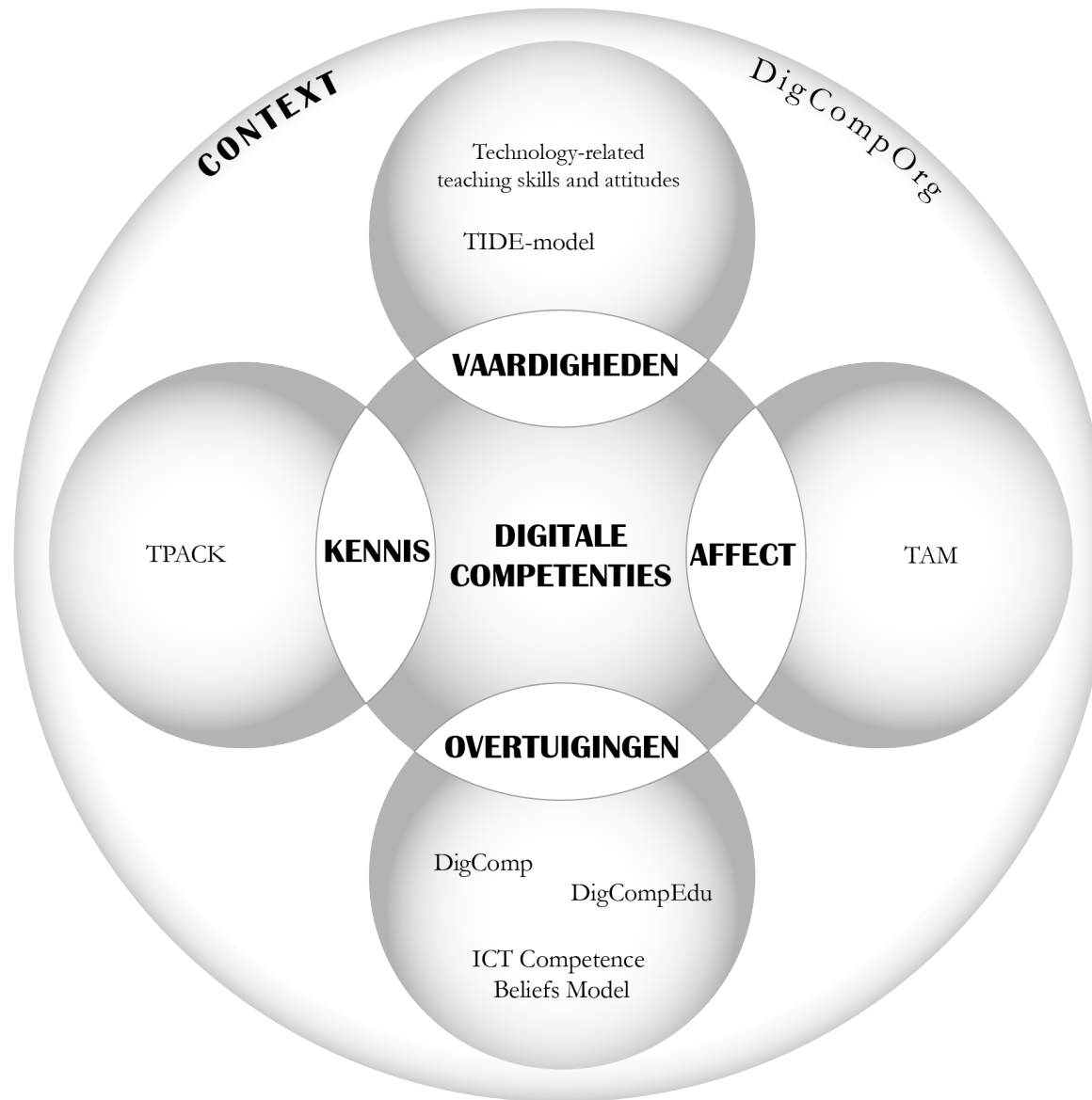
- Ondersteuning **digitale competenties** en gedifferentieerd lesgeven in SE en HE
- Onderzoek + trainingen

April 2021

Vooronderzoek digitale
ervaringen

- Iedere lkr. ervaring met dig. ond.
- In kaart brengen huidige ervaringen en noden
- Identificeren methodologie
hoofdonderzoek

Inleiding

Bronnen: Baran et al., 2019; Caena & Redecker, 2019; Claro et al., 2018; Feiman-Nemser, 2008; Gagné, 2012; Guggemos & Seufert, 2021; Kampylis et al., 2015; Kemp et al., 2019; Korthagen, 2004; Lucas et al., 2021; Rubach & Lazarides, 2021; Sailer et al., 2021; Saubern et al., 2020; Seufert et al., 2021; Siddiq et al., 2016; Tondeur et al., 2020

Onderzoeksfocus en doelgroep

Doelgroep: Leerkrachten/docenten
SE en HE uit MRE*

2. Verwachtingen
naar toekomst

1. Ervaringen met digitaal
afstandsleren

3. Trainingsbehoeften voor digitale
competenties

* MRE = Maas-Rijn Euregio. In S4Y-project: Belgisch Limburg, Nederlands Limburg en Provincie Luik

Methodologie (opzet)

- Principes waarderend onderzoek (Buchanan, 2014; Cooperrider & Whitney, 2001; Cram, 2010)
 - Focus op:
 - Discover (= Huidige ervaringen): 1 hoofdvraag in 6 deelvragen uit wet. model
 - Dream (= Verwachtingen toekomst): 1 hoofdvraag in 3 deelvragen uit wet. model
 - Design (= Suggesties trainingen): 1 hoofdvraag met bijvragen
- Online conversaties met behulp van Miro
 - Online collaboratief werkplatform
 - Werkwijze:
 - Vraag wordt getoond
 - Antwoord noteren op sticky notes
 - Gesprek a.d.h.v. antwoorden

Methodologie (participanten)

Provincie	Datum	Aantal deelnemers	SE of HE
Luik (BE)	18/05/2021	9	2 SE / 6 HE / 1 SE+HE
Luik (BE)	21/05/2021	9	4 SE / 3 HE / 2 SE+HE
Limburg (BE)	26/05/2021	2	SE
Limburg (BE)	02/06/2021	2	SE
Limburg (BE + NL)	09/06/2021	3	HE
Limburg (BE)	10/06/2021	2	HE
Limburg (BE)	16/06/2021	1	SE
Limburg (BE)	29/06/2021	5	HE
Limburg (NL)	07/07/2021	4	SE
Limburg (NL)	08/07/2021	5	SE
		42	

Methodologie (analyse)

■ Interpretatieve Fenomenologische Methode

(Crawford, 2019; Noon, 2018; Smith & Osborn, 2015)

■ Thematische analyse op basis van gespreksinhoud

■ Fase 1:

- Alle sticky notes samen
- Kleurcode afkomst
- Thema's identificeren
- Verbindingen leggen

Er kwam snel een pagina met koppelingen naar belangrijke info rond digitaal leren.

Thema: ondersteuning

■ Fase 2:

- Herbeluisteren
- Aanvullen met citaten

Leerlingen konden zich verstoppen achter de techniek

Thema: studenten en technisch/praktisch

Limburg
(BE) - SE

Limburg
(NL) - SE

Wallonia
SE + HE

Limburg
(BE +
NL) - HE

LESGEVEN

ONDERSTEUNING

Technisch/
Praktisch

Training

Visie/
Overtuigingen

Beleid

Sociale
verbondenheid

WELZIJN

STUDENTEN

Kwetsbare
studenten

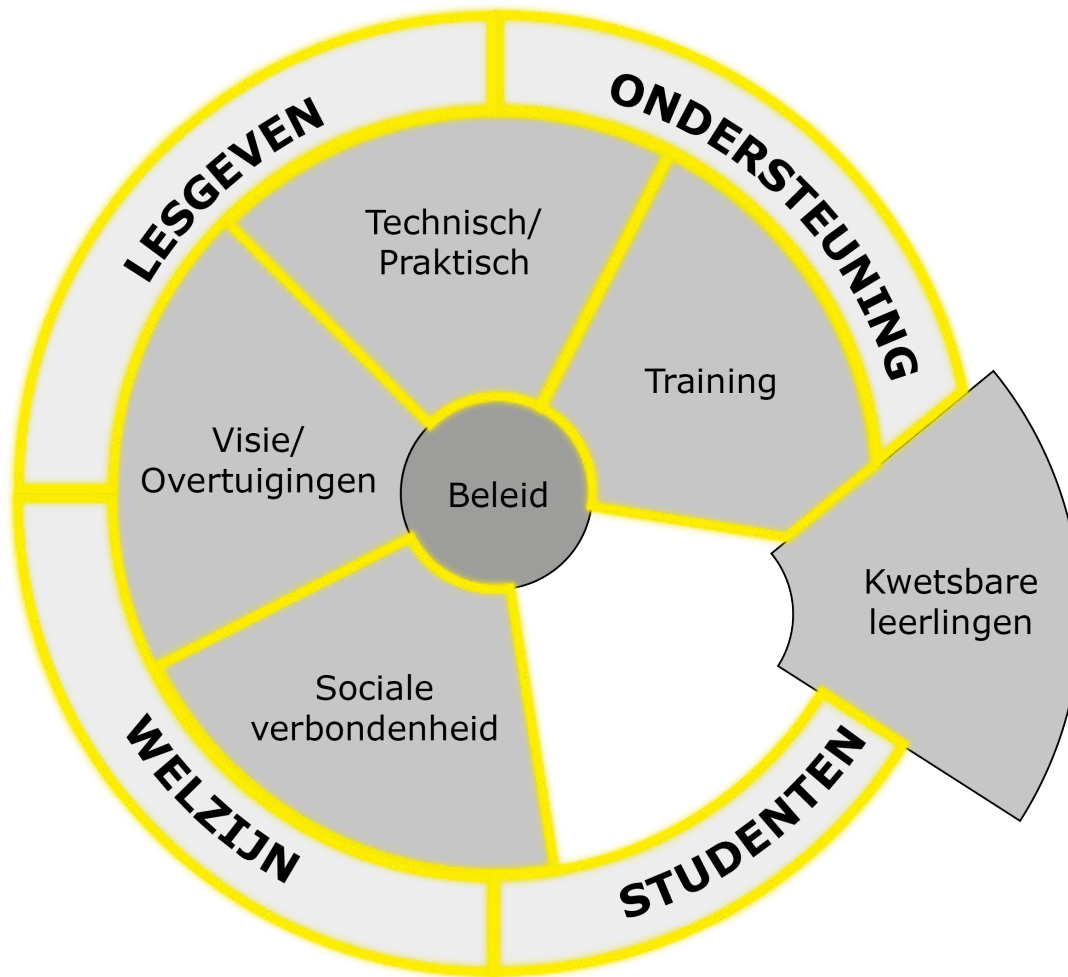
Thematische
uitspraken

Verbindende
uitspraken

Health and well being at work

Resultaten

*"Grande solitude par moments et
CERTAINS étudiants très réactifs
(contraste)"*

Effecten welzijn:

- + : flexibiliteit, creativiteit, zelfvoldoening, tevredenheid
- : stress, eenzaamheid, vermoeidheid, werkdruk

Sociale verbondenheid:

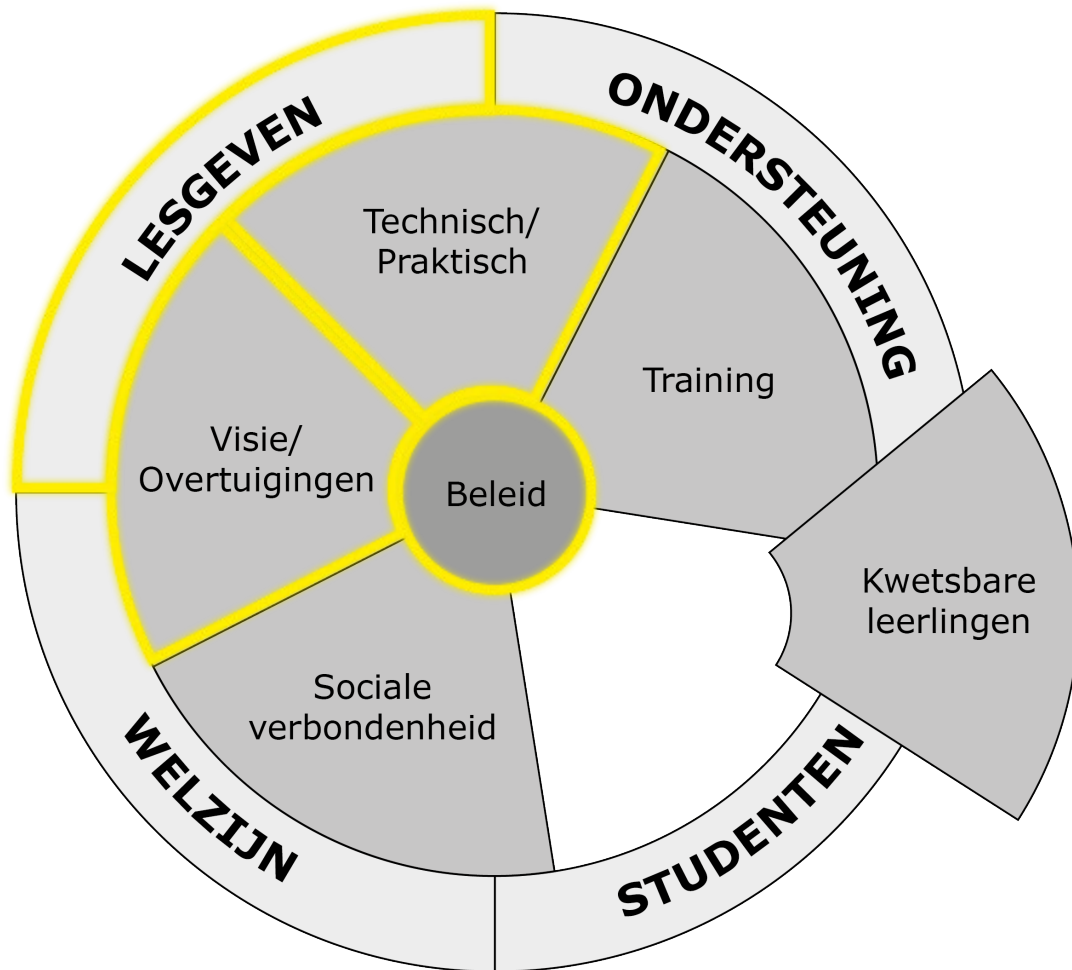
- Verlies onderling contact
- Moeizaam samenwerken
- Weinig interactie i.d. les
- Zwarte-schermen-probleem
- Moet gefaciliteerd worden

Verbeteringen:

- Online vergaderingen
- Online training en ondersteuning

Resultaten

"Online wanneer er kan met online en offline wanneer het moet worden gegeven" **Standaardisatie** "Belangrijk is dat er een maar tegelijkertijd ruimte is voor docenten om bijzondere toepassingen en keuzes te maken"

Lesgeven:

- Nieuwe ervaring(en)
- Creativiteit en probleemoplossend denken
- Revisie curriculum
- Digitaal evalueren

Technisch/praktisch:

- Randvoorwaarden:
 - Internetverbinding
 - Toestellen
 - Software
 - Ruimte
 - Tijd

Visie en overtuigingen:

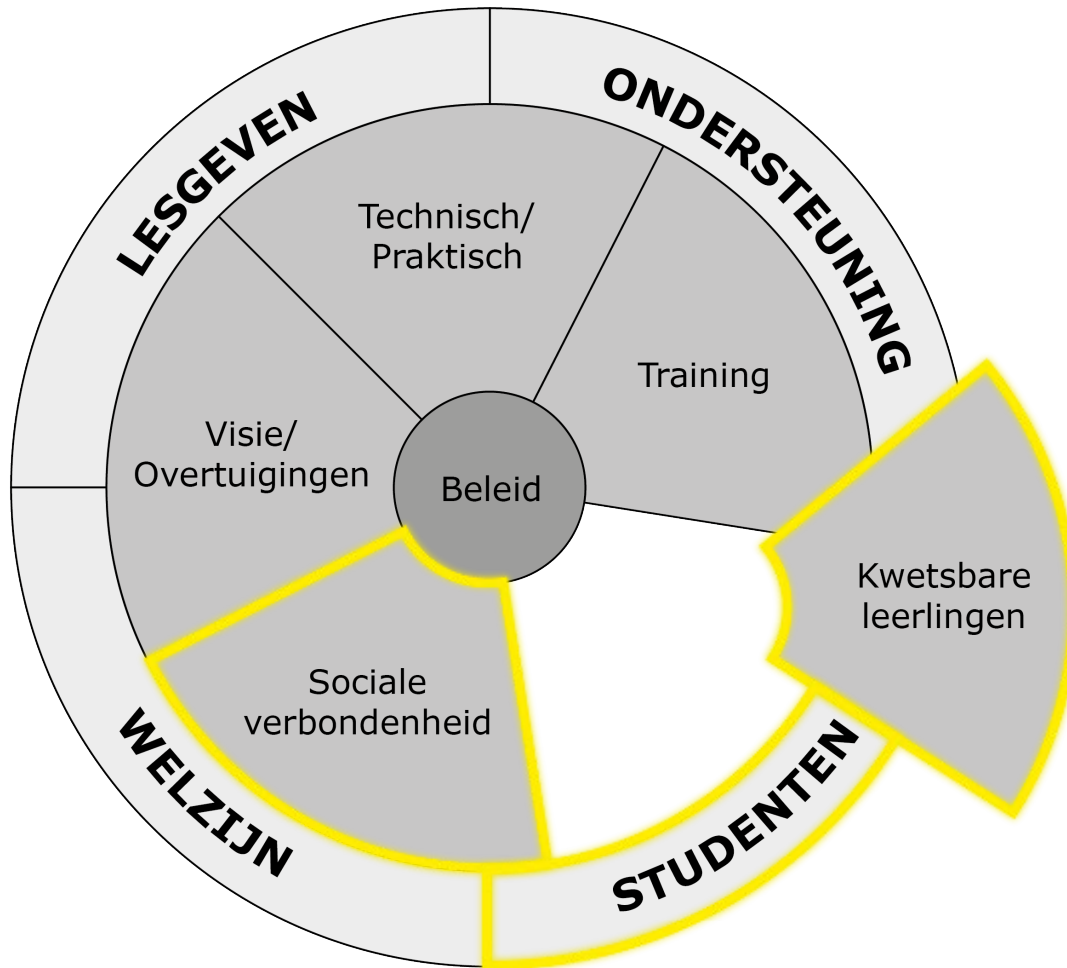
- Rol v. digitaal onderwijs
- Autonomie

Beleid:

- Nood aan duidelijk, uniform, stabiel, en transparant beleid
- Moet faciliterend werken
- Ruimte voor inspraak

Resultaten

*"Leerlingen die niet zo
"taalmachtig" zijn hadden het
moeilijk om de opdrachten te
volgen"*

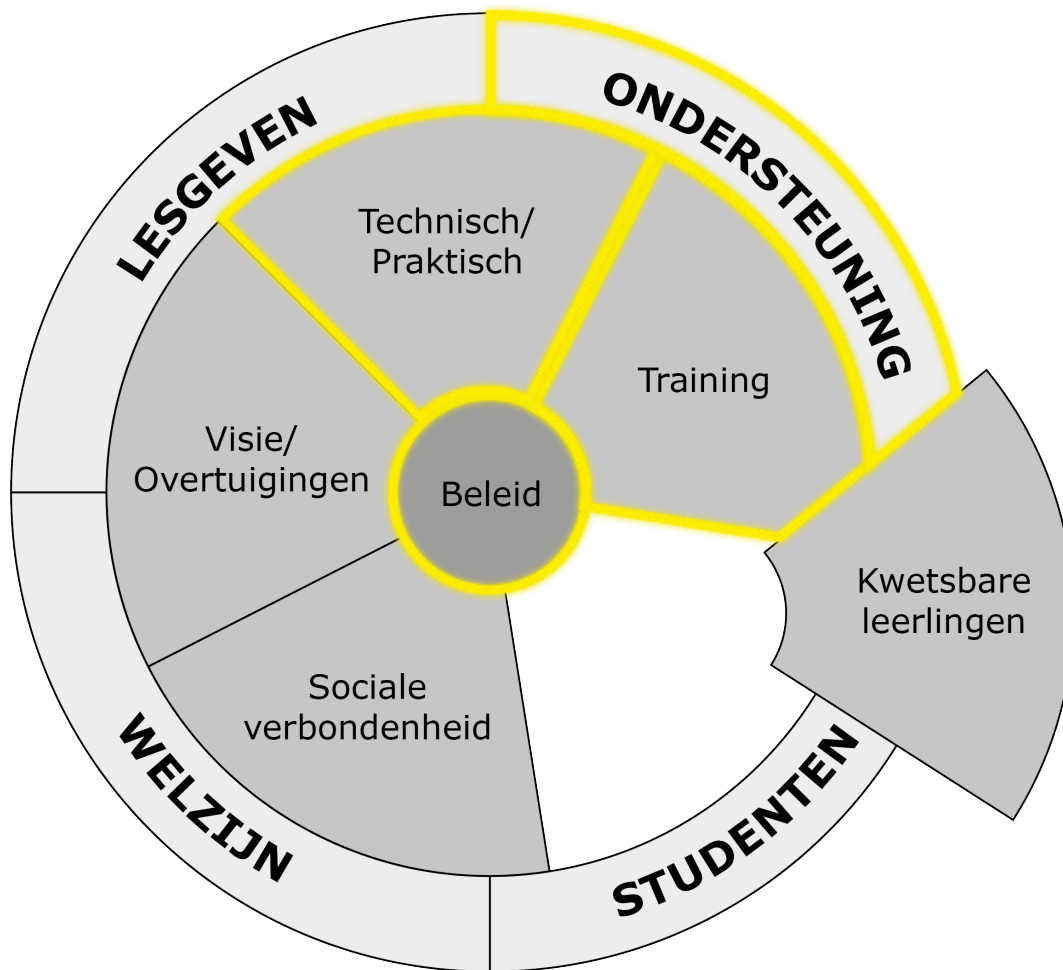
Algemene indrukken:

- Deelname moeilijk in te schatten (camera's uit)
- Vooral in beroepsond. problemen
- Groot verschil tss studenten (SRL en motivatie)
- Leerlingen met (leer)problemen haken als eerste af

Kwetsbare leerlingen

- Extra hard geraakt
- Oorzaken:
 - Moeilijke thuissituatie
 - Leerproblemen
 - Gebrek aan middelen
 - Lage SES
 - Taal

Resultaten

Functionele ondersteuning

- Sterk wisselend en verschillend
 - Van zelfgestuurd tot collegiaal
 - Van handleidingen tot structurele ondersteuning
 - Voor HO beter georganiseerd

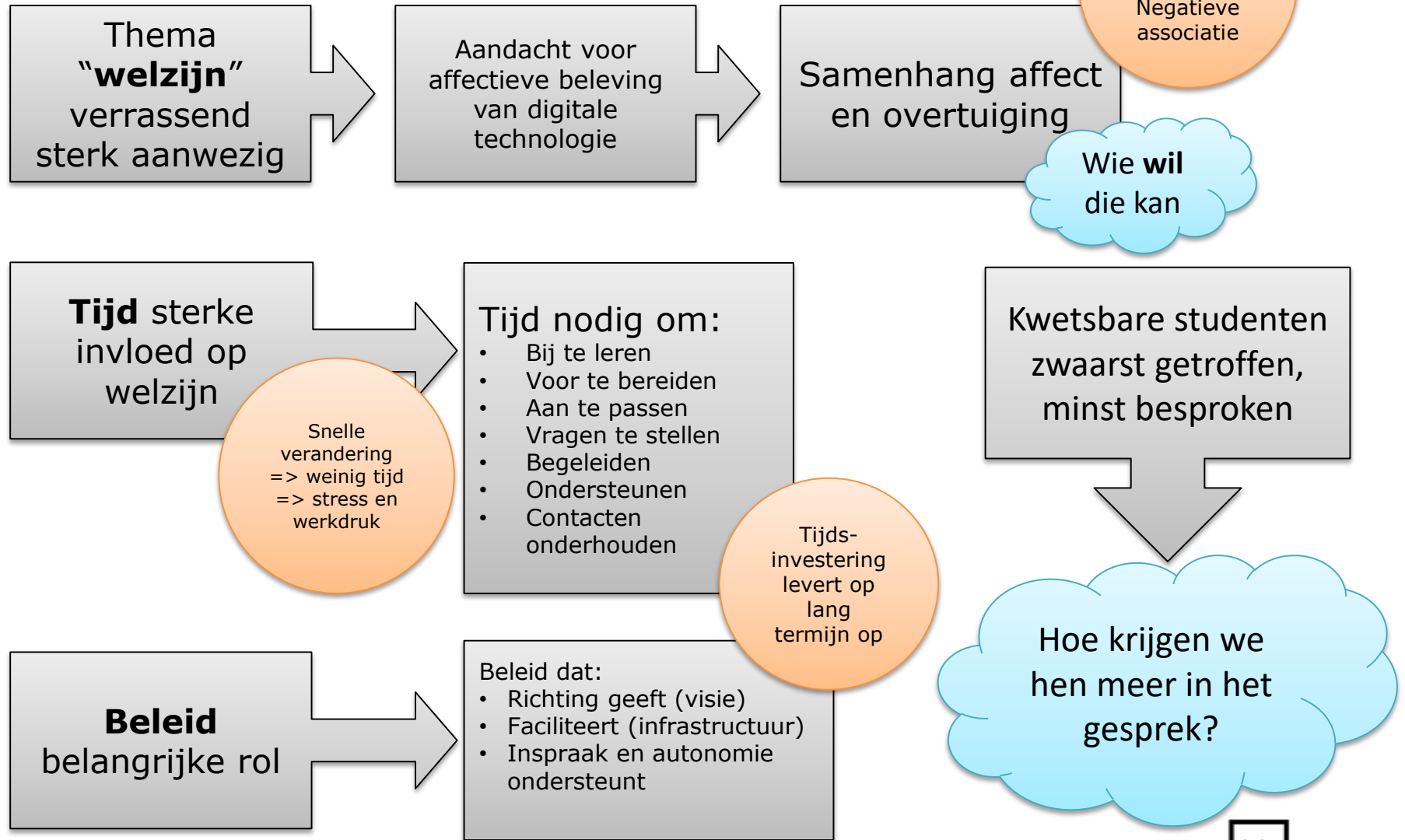
Ondersteuningsnoden

- Duidelijk helder uniform beleid
 - Rol v. digitaal onderwijs
 - Keuze software
 - Communicatie
 - Samenwerking
 - Personeelsbeleid
- Technisch/Praktisch
 - Duurzaam materiaal
 - Betrouwbaar internet
 - Licenties software
 - Aangepaste werkruimtes
- Tijd

Trainingbehoefes

- Van basisvaardigheden tot digitale didactiek
- Praktijkgerichte hands-on training in kleine heterogene groep
- Structureel vanaf begin schooljaar of "on-demand"

Conclusie/discussie

Vragen

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION